

Spółka z o.o w pigułce

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

- spółka kapitałowa posiadająca osobowość prawną
- regulowana przez Kodeks Spółek handlowych (art. 151 - 300)
- utworzona przez jednego bądź więcej wspólników
- nie może być zawiązana wyłącznie przez inną jednoosobową spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością
- wspólnicy - osoby fizyczne lub osoby prawne bez względu na obywatelstwo i miejsce siedziby
- utworzona w każdym dopuszczalnym prawnie celu
- odpowiedzialna dla wspólników, którzy chcą zachować bezpośredni nadzór nad prowadzeniem spraw spółki i ograniczyć ryzyko tylko do swojego wkładu
- popularna i atrakcyjna forma prowadzenia firmy

Założenie spółki

KSH wymaga do założenia spółki z o.o.:

- zawarcia umowy spółki
- wniesienia wkładów wspólników
- powołania zarządu
- ustanowienia rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej jeśli ten obowiązek wynika z ustawy bądź umowy spółki
- wpisu do rejestru KRS

2 drogi do zarejestrowania spółki z o.o.

1) Tradycyjna

- Umowa spółki w formie aktu notarialnego;**
- Z chwilą zawarcia umowy - powstaje spółka z o.o. w organizacji**
- może uzyskać REGON, NIP oraz założyć konto bankowe, jest podmiotem prawa i może być pracodawcą,
- Do 6 miesięcy wpis do KRS za pośrednictwem Portalu Rejestrów Sądowych** - w przeciwnym wypadku spółka z o.o. w organizacji ulegnie likwidacji;
- Z chwilą wpisu do KRS- spółka z o.o. uzyskuje osobowość prawną.**

2) System S-24

- Rejestracja przy wykorzystaniu wzorca umowy - na Portalu S24**
- Zalety:** formalności bez wychodzenia z domu, system intuicyjny, standardowe dokumenty wypełnione w elektronicznym formularzu, niższe opłaty;
- Wady:** mniejsze możliwości ukształtowania umowy spółki niż w formie tradycyjnej; kapitał musi być pokryty wyłącznie wkładem pieniężnym; rok obrotowy jest zawsze równy kalendarzowemu;
- Kroki:** wypełnienie wzorca umowy, podpisanie elektronicznych dokumentów, opłacenie wniosku o wpis oraz złożenie wniosku o rejestrację w KRS w S-24
- Po rejestracji zgłoszenie identyfikacyjne w zakresie danych uzupełniających na formularzu NIP-8** - w terminie 21 dni- a jeśli firma ma obowiązek ZUS- termin skraca się do 7 dni (licząc od dnia, w którym powstał stosunek prawny uzasadniający objęcie ubezpieczeniem);
- Zgłoszenie informacji dotyczących beneficjentów rzeczywistych spółki do CRBR** - w terminie do 14 dni

Kapitał spółki z o.o.:

- ❑ **Wymagany kapitał zakładowy - minimum 5.000 zł.**
- ❑ Kapitał spółki jest podzielony na udziały, które mają równą lub różną wartość nominalną;
- ❑ **Minimalna wartość udziału - 50 zł.**
- ❑ Udziały muszą zostać pokryte w całości przed złożeniem wniosku do KRS.
- ❑ **Wkłady na pokrycie kapitału zakładowego** - wniesione w formie pieniężnej lub aportów (wkładu rzeczowego);
- ❑ **W systemie S-24** kapitał zakładowy pokryty wyłącznie wkładami pieniężnymi może zostać pokryty w terminie 7 dni od dnia wpisu spółki do rejestru przedsiębiorców KRS.
- ❑ **Wartość kapitału zakładowego stanowi podstawę opodatkowania podatkiem PCC** (pomniejszonego o koszt wpisu do KRS i ogłoszenia w „Monitorze Sądowym i Gospodarczym”), stawka PCC 0,5%; obowiązek obliczenia i wpłacenia podatku oraz złożenia deklaracji PCC-3 do US w terminie 14 dni od dnia zawarcia spółki;

Organy spółki

Zgromadzenie wspólników

organ o charakterze stanowiącym (uchwałodawczym), podejmuje uchwały bezwzględną większością głosów lub (w ważnych dla spółki sprawach – kwalifikowaną) w głosowaniu jawnym, lub niekiedy (np. wybory, lub gdy zażąda tego przynajmniej jeden wspólnik) – tajnym;

Zarząd

organ o charakterze wykonawczym, powoływany i odwoływany przez zgromadzenie wspólników; prowadzi sprawy spółki i ją reprezentuje, minimalny skład to 1 osoba; umowa spółki może zawierać odmienne uregulowania dotyczące sposobu powoływania członków zarządu.;

Rada nadzorcza bądź komisja rewizyjna - nieobowiązkowo

to organy o charakterze rewizyjnym lub kontrolnym - sprawują nadzór nad działalnością spółki we wszystkich dziedzinach; rada nadzorcza składa się z przynajmniej z 3 członków powoływanych i odwoływanych uchwałą wspólników

Rada nadzorcza bądź komisja rewizyjna - obowiązkowo - w dwóch przypadkach:

- 1) kapitał zakładowy przewyższa kwotę 500 000 PLN, a wspólników jest więcej niż 25 (chyba że istnieje już komisja rewizyjna lub rada nadzorcza),
- 2) gdy spółka z o.o. powstała ze spółki Skarbu Państwa.

Jednoosobowa spółka z o.o.

- ❑ **W przypadku, gdy jest tylko jeden wspólnik** - to oświadczenia woli wobec spółki składa on w formie pisemnej pod rygorem nieważności;
- ❑ **Jeżeli jedyny wspólnik jest jednocześnie jedynym członkiem zarządu** - to czynność prawna między wspólnikiem a spółką wymaga formy aktu notarialnego np. uchwała o wynagrodzeniu zarządu, umowa najmu między wspólnikiem a spółką, umowa między wspólnikiem a spółką, umowa między wspólnikiem a spółką, umowa pożyczki wspólnika dla spółki, umowa pożyczki udzielonej przez spółkę wspólnikowi;
- ❑ **Obowiązkowy jest ZUS płatny jak od przedsiębiorców bez prawa ulg.**
- ❑ **Nie jest to korzystne rozwiązanie.**

Odpowiedzialność wspólników za zobowiązania

- ❑ **Wspólnicy nie odpowiadają za zobowiązania spółki wobec wierzycieli;**
- ❑ **Za zobowiązania odpowiada spółka** - swoim majątkiem utworzonym z wkładów wspólników;
- ❑ **Odpowiadać mogą także członkowie zarządu subsydiarnie**, tj. w przypadku bezskuteczności egzekucji z majątku spółki, jeśli nie zgłosili w porę wniosku o upadłość spółki.
- ❑ **Niektóre prawa wspólników w spółce z o.o.** - nabywa każdy wspólnik spółki, niektóre nadawane są przez zapisy w umowie lub spełnienie określonych warunków.

Prawa wspólników w spółce z o.o.

- prawo do uczestnictwa w zgromadzeniu wspólników
- prawo głosu
- prawo do udziału w zyskach
- prawo do nadzoru nad działalnością spółki
- prawo do żądania wyłączenia wspólnika ze spółki, przysługujące grupie wspólników posiadających udziały przekraczające połowę wysokości kapitału zakładowego
- prawo do zbywania udziałów
- prawo do kontroli, tj. wglądu do ksiąg i dokumentów spółki, z tym zastrzeżeniem, że w przypadku ustanowienia w spółce rady nadzorczej albo komisji rewizyjnej prawo do indywidualnej kontroli przez wspólnika może być wyłączone lub ograniczone.

Dwuosobowa spółka z o.o.

- ❑ Obecność dwóch wspólników wyklucza możliwość traktowania spółki jako jednoosobowej działalności gospodarczej, niezależnie od rozkładu udziałów;
- ❑ **Zgodnie z Uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 21 lutego 2024 r.** "Wspólnik dwuosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością posiadający 99 procent udziałów nie podlega ubezpieczeniom społecznym na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz. U. z 2023 r., poz. 1230)"

Obowiązki wspólników w spółce z o.o. to :

- obowiązek wniesienia wkładu
- obowiązek wyrównania brakującej wartości aportu
- obowiązek dokonywania dopłat w stosunku do udziału
- obowiązek dostarczania spółce powtarzających się świadczeń niepieniężnych, jeżeli w umowie spółki oznaczono rodzaj i zakres takich świadczeń (art. 176 § 1 KSH)
- obowiązek płacenia składek ZUS, w przypadku gdy udziałowiec jest pracownikiem lub zleceniobiorcą spółki albo osobą powołaną do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania za wynagrodzeniem lub gdy jest jedynym wspólnikiem w spółce.

Księgi rachunkowe

- **Spółka z o.o. zobowiązana jest do prowadzenia ksiąg rachunkowych** - zgodnie z ustawą o rachunkowości.
- Po zakończeniu roku spółka musi sporządzić sprawozdanie finansowe.
- Sprawozdanie finansowe może podlegać badaniu przez biegłego rewidenta.

Opodatkowanie spółki

- Spółka jest podatnikiem podatku od osób prawnych - CIT.**
- W spółce z o.o. występuje podwójne opodatkowanie:**
 1. **Na poziomie spółki - CIT 19% lub preferencyjny CIT 9% (mali podatnicy)** - od całości osiągniętych w danym roku dochodów, bez względu na miejsce ich osiągnięcia.
 2. **Na poziomie wspólnika - PIT/CIT 19%** - od dochodu (przychodu) z tytułu wypłacanych dywidend i innych dochodów pochodzących z udziału w zyskach osób prawnych (np. dochód z umorzenia udziałów);
- Zamiast klasycznego CIT spółka z o.o. może wybrać CIT estoński (inaczej Ryczałt od dochodów spółek)** - korzystne dla firm, które reinwestują swoje zyski; w CIT estońskim następuje odroczenie opodatkowania podatkiem dochodowym zysku spółek do momentu wypłaty zysku do udziałowców lub akcjonariuszy lub przeznaczenia go do konsumpcji; należy spełnić warunki do opodatkowania w tej formie;
- VAT** - Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością jest podatnikiem VAT - rejestracja do VAT przed pierwszą transakcją rodzącą obowiązek w VAT.
- PCC** - 0,5% od wartości kapitału zakładowego; Pożyczka wspólnika dla spółki - brak PCC;
- Dysponowanie zyskiem w spółce z o.o.** - na podstawie uchwały, zgodnie z KSH - przeznaczone na dalszy rozwój działalności prowadzonej przez spółkę, czy też przeznaczenie do wypłat dla wspólników.

Wypłata pieniędzy ze spółki z o.o.

1. **Dywidenda** - możliwa jest raz do roku po zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego i wyłącznie w przypadku wypracowania przez spółkę zysku, zapłata 19% podatku dochodowego od dywidendy; nie stanowi kosztu uzyskania przychodów dla spółki.
2. **Umowa o pracę zawarta z członkiem zarządu** - wynagrodzenie co miesiąc, obowiązkowe wszystkie składki ZUS, podatek na zasadach ogólnych, stanowi koszt podatkowy spółki;
3. **Wynagrodzenie członka zarządu na podstawie aktu powołania** - stosowna uchwała, wynagrodzenie może być wypłacane co miesiąc, opodatkowanie na zasadach ogólnych, obowiązkowa składka zdrowotna, koszt podatkowy spółki;
4. **Umowa o dzieło z przeniesieniem praw autorskich** - korzystna dla osób uprawnionych do stosowania 50% kosztów uzyskania przychodów przy przekazaniu praw autorskich, opodatkowanie na zasadach ogólnych, nie podlega ubezpieczeniom w ZUS-ie.
5. **Umowa zlecenia** - dobre rozwiązanie dla członków zarządu posiadających odrębny tytuł do ubezpieczeń, np. zatrudnionych na etacie w innej firmie -w przypadku zbiegu tytułów do ubezpieczeń członek zarządu zatrudniony na podstawie umowy zlecenie opłaca tylko składkę zdrowotną, opodatkowanie na zasadach ogólnych, koszt podatkowy spółki;

Kolejne możliwości wypłaty pieniędzy ze spółki z o.o.

1. **Wynagrodzenie z tytułu powtarzających się świadczeń niepieniężnych** -wynagrodzenie z tzw. art. 176 k.s.h wyłącznie na mocy umowy spółki ; brak obowiązku regulowania składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne - uwaga: ZUS może podważyć zasadność zastosowania art. 176; opodatkowanie na zasadach ogólnych; obowiązek podatkowy spoczywa na wspólniku; rynkowe stawki za powtarzalne świadczenia niepieniężne powinny być wycenione na podstawie ceny, jaką płaciłby zewnętrzny podmiot za podobne zadanie; powtarzające się świadczenia niepieniężne wykonywane na rzecz spółki, są opodatkowane podatkiem VAT;
2. **Najem nieruchomości lub ruchomości** - umowa najmu jest możliwa, kiedy przedsiębiorca jest właścicielem nieruchomości i wynajmuje ją na potrzeby spółki; przedsiębiorca poza nieruchomościami może wynajmować swojej spółce np. maszyny lub samochody; uzyskane dochody z najmu aktualnie trzeba rozliczyć ryczałtem na PIT-28;
3. **Wcześniejszy zwrot pożyczki** - wspólnik może udzielić spółce pożyczki; umowa pożyczki może przewidywać mechanizm wcześniejszej spłaty, lub wskazywać kiedy można i w jakich okolicznościach dokonać wypłaty tytułem spłaty pożyczki.
4. **Faktury z JDG** -w tym przypadku przedsiębiorca posiadający jednoosobową działalność gospodarczą i świadczący dla spółki określony rodzaj usług wystawia fakturę; taka wypłata udokumentowana fakturą stanowi koszt dla spółki, a sam przedsiębiorca odprowadza podatek zgodnie z przyjętą przez siebie formą opodatkowania (skala podatkowa, podatek liniowy, ryczałt od przychodów ewidencjonowanych).
5. **Diety i koszty podróży służbowych** - jeśli prezes spółki czy wspólnik podróżuje w celu wykonywania zadań służbowych, ma prawo do wypłaty diety; zasady wypłaty diety powinny być uregulowane w aktach wewnętrzzakładowych spółki.

Zalety spółki z o.o.

- wyłączenie odpowiedzialności wspólników ich majątkiem osobistym, co do zasady za zobowiązania spółki w pierwszej kolejności odpowiada sama spółka;
- odpowiedzialność członków zarządu spółki z o.o. również jest ograniczona (art. 299 ksh);
- stosunkowo niski kapitał zakładowy spółki z o.o.
- niskie koszty założenia spółki z o.o.
- spółka podejmuje swoją działalność już w momencie podpisania umowy spółki.

Wady spółki z o.o.

- podwójne opodatkowanie - na poziomie spółki i wspólników;
- obowiązek prowadzenia tzw. pełnej księgowości;
- coroczne składanie sprawozdań finansowych;
- długotrwała procedura likwidacyjna, która wymaga zgromadzenia odpowiedniej dokumentacji oraz ustanowienia likwidatorów;
- odpowiedzialność członków zarządu majątkiem osobistym w niektórych przypadkach.